

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Факультет логістики

Кафедра менеджменту та військового господарства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту та
військового господарства
доцент

Майя ЧЕРКАШИНА

_____ 2021

СИЛАБУС

ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Бакалавр</u>
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>25 Воєнні науки, національна безпека,</u>
	<u>безпека державного кордону</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>254 Забезпечення військ (сил)</u>

Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри менеджменту та військового
господарства
Протокол від __.__.2021 р. № __.

Харків 2021

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Крамаренко Катерина Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри менеджменту та військового господарства
Місце роботи	Національна академія Національної гвардії України
Адреса кафедри	м. Харків, майдан Захисників України, 3, 1602
Контакти	kafedra_10@ukr.net
E-mail	km.kramarenko@gmail.com

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Гончаренко Наталя Григорівна
Наукова ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент
Місце роботи	НА НГУ
Адреса кафедри	пл. Захисників України, 3, ауд. 602
Контакти	-
E-mail	kafedra_10@ukr.net

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 13	Галузь знань: <i>25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»</i>	Цикл професійної підготовки
Блоків змістових модулів – 4	Спеціальність: 254 <i>«Забезпечення військ (сил)»</i> Спеціалізація <i>«Тилове забезпечення підрозділів НГУ»</i>	Рік підготовки: 3 – 4 – й
Змістовних модулів – 40		Семестр
Загальна кількість годин – 390		5 – 8 – й
	Рівень вищої освіти: <i>перший (бакалаврський)</i>	Лекції 32 год.
		Практичні, семінарські заняття
		202 год.
		Самостійна робота 156 год.

		Вид контролю: экзамен
--	--	---------------------------------

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни:

Предметом курсу є система грошово кредитних та фінансових відносин в суспільстві та закономірності її розвитку та функціонування з приводу розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту на рівні підприємств, держави в цілому, у глобальному економічному просторі.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами:

Дисципліни, що забезпечують:

Вища та прикладна математика

Економічна теорія

Забезпечувані дисципліни:

Бюджетна та податкова система

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета засвоєння дисципліни: формування комплексу теоретичних знань щодо сутності фінансів, грошей і кредиту та набуття практичних навичок аналізу різних аспектів державної фінансової політики, оволодіння практикою дослідження агрегованих показників економічного та соціального розвитку економіки шляхом використання грошово-кредитних та фінансових інструментів для розв'язання фінансових проблем в умовах глобалізації фінансового простору.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

Знати: сутність, функції і види грошей; специфіку, функції і складові фінансів; складові грошово-кредитного і фінансового механізмів та їх інструменти; сутність та основні види здійснення валютної політики країни.

Уміти: аналізувати сучасну грошово-кредитну і фінансову політику держави та виявляти її вплив на економіку і соціальне становище в країні; моделювати нормальну та кризову фінансові ситуації та бачити вихід із останньої; будувати моделі фінансових відносин та управління фінансовою системою держави; визначати джерела фінансових ресурсів військової частини і держави; розкривати взаємозв'язок фінансів держави, підприємств і військової частини; моделювати грошові потоки в сферах фінансів; аналізувати державний бюджет; вміти обирати відповідні методи та інструменти для залучення фінансових ресурсів на фінансовому і грошовому ринках; давати оцінку позиціям платіжного балансу держави; адекватно оцінювати співробітництво України з міжнародними фінансовими установами; аналізувати сучасні тенденції розвитку основних сегментів світового фінансового ринку і оцінювати їх вплив на особливості економічного розвитку національних економік.

Компетентності, які формує дисципліна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у ході виконання завдань забезпечення військ (сил), вирішення яких, надасть можливість створити сприятливі умови для дій військ в різних умовах обстановки, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та

методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

K07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

K22. Здатність опановувати знання в інших галузях професійної діяльності, здійснювати пошук, аналізувати та надавати критичну оцінку інформації з різних джерел.

3. Зміст навчальної дисципліни (анотація навчальної дисципліни).

У межах цього курсу здобувачі вищої освіти продовжують формувати інтегральну, загальні та спеціальні компетентності. Вивчення курсу дає можливість здобувачам вищої освіти опанувати питання, що характеризують сутність і роль фінансових відносин, розглянути особливості формування та використання фінансових ресурсів держави. Основними завданнями дисципліни є вивчення основ фінансових відносин в сучасних умовах господарювання економіки країни, фінансової системи та фінансового механізму, формування та розподіл державних фінансів, організації та функціонування державних фінансів та фінансової системи країни. Навчальна дисципліна складається із 19 змістових модулів (тем), які об'єднані у 2 блоки змістових модулів, і становить 4 залікових кредитів. Основними видами занять є лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота. Ряд тем здобувачі вищої освіти вивчають самостійно. Формою контролю і закріплення знань з цих тем є тестові завдання, індивідуальні співбесіди, самоконтроль. Професійна спрямованість дисципліни забезпечується аналізом і розв'язком ситуаційних завдань.

Зміст дисципліни: Сутність та функції грошей. Грошовий оборот і грошові потоки. Грошовий ринок. Грошова система. Інфляція та грошові реформи. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм. Сутність та функції фінансів. Фінансова система та фінансовий механізм. Фінанси населення. Кредит та кредитна система у ринковій економіці. Фондовий ринок та фінансові інструменти. Центральний банк та його роль в економіці. Комерційні банки як основна ланка кредитної системи. Спеціалізовані кредитно-фінансові інститути.

Державні фінанси: сутність, призначення, розвиток, функції. Система державних фінансів та державна фінансова політика. Фінансування бюджетних організацій і установ. Система фінансового забезпечення соціальних гарантій громадян України. Державний кредит і державний борг. Державний фінансовий контроль та державне регулювання фінансового ринку. Система управління державними фінансами.

Сутність фінансів та фінансового механізму підприємства. Організація грошових розрахунків підприємств. Активи підприємства. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства. Фінансові ресурси підприємства. Система оподаткування підприємств. Кредитування підприємства. Фінансовий стан підприємства та його оцінка. Фінансове планування на підприємстві. Фінансова санація та банкрутство підприємства.

Система міжнародних фінансів. Глобалізація світового фінансового середовища. Заборгованість у системі міжнародних фінансів. Світова валютна система. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади. Платіжний баланс. Україна у світовому фінансовому середовищі. Світовий фінансовий ринок та його структура. Міжнародний валютний ринок. Міжнародний фондовий та міжнародний кредитний ринок. Міжнародний ринок дорогоцінних металів. Фінанси транснаціональних компаній. Міжнародна банківська справа. Особливості міжнародного оподаткування та страхування. Міжнародний фінансовий менеджмент. Міжнародні фінансові організації в системі глобальних фінансів.

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни.

Назви розділів, тем, занять та навчальних питань	Кількість годин						
	Усього	У тому числі:					
		л	гр. з.	пр. з.	сем.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
блок змістових модулів 1. Гроші та кредит							
Змістовий модуль 1. Сутність та функції грошей							
Заняття 1. Сутність та функції грошей. 1. Походження та сутність грошей. 2. Форми грошей та їх еволюція. 3. Вартість та функції грошей. 4. Роль грошей у системі суспільного відтворення.	2	2					
Самостійне вивчення: 1. Особливості грошей у зовнішньоекономічному обороті. 2. Електронні гроші.	2						2
Разом за змістовим модулем 1	4	2					2
Змістовий модуль 2. Грошовий оборот і грошові потоки							
Заняття 1. Грошовий оборот і грошові потоки. 1. Грошовий оборот. Структура сукупного грошового обороту. 2. Основні сфери грошового обороту. 3. Грошова маса та грошові агрегати. 4. Закони грошового обігу.	2		2				
Заняття 2. Сутність грошей та їх функції. Теорії грошей. 1. Природа грошей як загального еквіваленту. 2. Розвиток форм вартості. 3. Функції грошей та їх характеристика. 4. Поняття грошового обороту та його структура. 5. Суть закону грошового обігу.	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Проблеми монетизації економіки України на сучасному етапі. 2. Обслуговування грошового обороту в Україні.	2						2
Разом за змістовим модулем 2	8		2		4		2

1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 3. Грошовий ринок							
Заняття 1. Грошовий ринок. 1. Суть грошового ринку. 2. Попит на гроші та пропозиція грошей. 3. Фінансовий ринок.	2		2				
Самостійне вивчення: 1. Фінансове посередництво на грошовому ринку України. 2. Мотиви накопичення грошей монетаристами і кейнсіанцями. 3. Механізм балансування попиту і пропозиції на грошовому ринку.	4						4
Разом за змістовим модулем 3	6		2				4
Змістовий модуль 4. Грошова система							
Заняття 1. Грошова система. 1. Поняття грошової системи. 2. Елементи грошової системи та їх характеристика. 3. Типи грошових систем. 4. Становлення грошової системи України.	2		2				
Заняття 2. Грошова система 1. Грошовий ринок. Купівля, продаж грошей. 2. Структура грошового ринку. 3. Характеристика грошової системи. 4. Типи грошових систем. 5. Становлення грошової системи України.	2				2		
Самостійне вивчення: 1. Грошові системи різних країн світу. 2. Саморегулюючі грошові системи.	4						4
Разом за змістовим модулем 4	8		2		2		4
Змістовий модуль 5. Інфляція та грошові реформи							
Заняття 1. Інфляція та грошові реформи в ринковій економіці. 1. Суть інфляції та її форми. Теоретичні концепції інфляції. 2. Соціально-економічні наслідки інфляції. Економічна політика в умовах інфляції. 3. Грошові реформи, їх класифікація та основні моделі.	2		2				
Заняття 2. Інфляція та грошові реформи в ринковій економіці. 1. Сутність інфляції та види.	4				4		

1	2	3	4	5	6	7	8
2. Антиінфляційна політика. 3. Класифікація та моделі грошових реформ. 4. Грошові реформи України.							
Самостійне вивчення: 1. Особливості інфляції в Україні та прогноз на майбутнє. 2. Роль Національного банку в подоланні інфляції та стабілізації національної грошової одиниці.	4						4
Разом за змістовим модулем 5	10		2		4		4
Змістовий модуль 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм							
Заняття 1. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм. 1. Класична кількісна теорія грошей. 2. Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей. 3. Грошово-кредитна політика України у світлі сучасних монетаристських теорій.	2	2					
Заняття 2. Гроші, грошовий обіг, інфляція. 1. Визначення грошових агрегатів. 2. Порядок визначення швидкості обігу грошей. 3. Визначення пропозиції грошей. 4. Вимірювання інфляції.	4			4			
Самостійне вивчення: 1. Економічні причини появи кількісного підходу до вивчення ролі грошей. 2. «Трансакційний варіант» І. Фішера. 3. Сучасний монетаризм як альтернативний напрям кількісної теорії.	4						4
Разом за змістовим модулем 6	10	2		4			4
Змістовий модуль 7. Сутність та функції фінансів. Фінансова система та фінансовий механізм							
Заняття 1. Сутність та функції фінансів. 1. Предмет науки про фінанси. 2. Фінансові категорії. 3. Особливості функціонування фінансів. 4. Функції фінансів.	2	2					
Заняття 2. Фінансова система та фінансовий механізм. 1. Поняття фінансової системи. Державні фінанси та фінанси суб'єктів господарювання.	2		2				

1	2	3	4	5	6	7	8
2. Фінансовий ринок, фінансова політика та фінансовий механізм. 3. Управління фінансами. 4. Фінансове планування, фінансовий контроль та фінансове право.							
Заняття 3. Фінанси, фінансова система, фінансовий механізм. 1. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Функції фінансів. 2. Фінансові ресурси. 3. Структура фінансової системи. 4. Фінансовий ринок. 5. Поняття про управління фінансами.	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Фінансова система як об'єкт управління. 2. Структурні складові фінансового ринку. 3. Фінансова політика на сучасному етапі.	4						4
Разом за змістовим модулем 7	12	2	2		4		4
Змістовий модуль 8. Фінанси населення							
Заняття 1. Фінанси населення. 1. Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин. 2. Бюджет домогосподарства, його структура. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарства. 3. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.	2		2				
Заняття 2. Фінанси населення. 1. Фінанси домогосподарств, їх значення та зв'язок з іншими складовими фінансової системи. 2. Фінансові ресурси домогосподарств. Класифікація джерел формування доходів населення та фактори, що впливають на їх рівень. 3. Фактори, що впливають на розподіл доходу на споживання та заощадження. 4. Фінансовий портфель громадянина та його склад.	2				2		
Самостійне вивчення: 1. Зв'язок фінансів населення з іншими складовими фінансової системи. 2. Функція споживання, функція заощадження. 3. Перетворення заощаджень на інвестиції.	4						4

1	2	3	4	5	6	7	8
Разом за змістовим модулем 8	8		2		2		4
Змістовий модуль 9. Кредит та кредитна система у ринковій економіці							
Заняття 1. Кредит у ринковій економіці. 1. Позичковий капітал як форма грошового капіталу. 2. Необхідність, суть та функції кредиту. 3. Загальна характеристика функціональних форм кредиту. 4. Теорії кредиту.	2	2					
Заняття 2. Кредитна система. 1. Поняття кредитної системи та її загальна структура. 2. Банківська система. Виникнення банків. 3. Парабанківська система.	2		2				
Заняття 3. Кредит та кредитна система у ринковій економіці. 1. Поняття кредитної системи та її загальна структура. 2. Еволюція розвитку кредитної системи. 3. Емісійна функція банків. 4. Основні функції банків. 5. Характеристика парабанківської системи.	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Застава майна як один із способів забезпечення банківського кредиту. 2. Стан та розвиток кредитних відносин в Україні. 3. Історія виникнення банків.	4						4
Разом за змістовим модулем 9	12	2	2		4		4
Змістовий модуль 10. Фондовий ринок та фінансові інструменти							
Заняття 1. Фондовий ринок та фінансові інструменти. 1. Фондовий ринок та його роль у ринковій інфраструктурі. 2. Фінансові інструменти. 3. Цінні папери. Первинний та вторинний ринки цінних паперів. 4. Фінансові інститути.	2		2				
Заняття 2. Фондовий ринок та фінансові інструменти. 1. Фондовий ринок, його класифікація та учасники. 2. Види та класифікація цінних паперів. 3. Фінансові інститути та фінансові посередники. 4. Тенденції розвитку фінансового ринку України.	4				4		
Самостійне вивчення:	4						4

1	2	3	4	5	6	7	8
1. Сутність, види та економічне призначення фінансових інструментів. 2. Первинний та вторинний ринок цінних паперів. 3. Роль НБУ на ринку цінних паперів.							
Разом за змістовим модулем 10	10		2		4		4
Змістовий модуль 11. Центральний банк та його роль в економіці							
Заняття 1. Центральний банк та його роль в економіці. 1. Центральний банк та його функції. 2. Основні типи грошово-кредитної політики.	2		2				
Заняття 2. Центральний банк та його роль в економіці. 1. Національний банк України та його функції. 2. Поняття та суб'єкти грошово-кредитної політики. 3. Процентна політика як інструмент грошово-кредитного регулювання. 4. Створення грошей центральним банком.	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Емісійно-касові операції НБУ. 2. Роль держави в організації роботи НБУ. 3. Суб'єкти організації та проведення грошово-кредитної політики.	4						4
Разом за змістовим модулем 11	10		2		4		4
Змістовий модуль 12. Комерційні банки як основна ланка кредитної системи							
Заняття 1. Комерційні банки як основна ланка кредитно системи. 1. Суть та призначення комерційних банків в сучасному економічному просторі. 2. Головні операції та послуги комерційних банків. 3. Пасивні та активні банківські операції. 4. Доходи, видатки і прибуток комерційних банків.	2		2				
Заняття 2. Комерційні банки як основна ланка кредитної системи. 1. Суть та призначення комерційних банків. 2. Функції і типи, структура комерційних банків. 3. Загальна характеристика банківських операцій. 4. Доходи, видатки і прибутки комерційних банків.	2		2				
Заняття 3. Банківська діяльність. 1. Визначення простих та складних відсотків за депозитами. 2. Визначення розміру плати за кредитні ресурси. 3. Векселі та вексельні розрахунки.	4			4			

1	2	3	4	5	6	7	8
Самостійне вивчення: 1. Статутний капітал банків. 2. Депозитні операції комерційних банків. 3. Інвестиційні операції комерційних банків.	4						4
Разом за змістовим модулем 12	12		4	4			4
Змістовий модуль 13. Спеціалізовані кредитно-фінансові інститути							
Заняття 1. Спеціалізовані кредитно-фінансові інститути. 1. Суть, функції та основні види спеціалізованих кредитно-фінансових інститутів. 2. Міжбанківські об'єднання, їх роль та значення у функціонуванні кредитних систем.	2		2				
Заняття 2. Спеціалізовані кредитно-фінансові інститути. 1. Небанківські фінансово-кредитні установи. 2. Договірні фінансові посередники. 3. Характеристика окремих видів кредитно-фінансових інститутів. 4. Системи міжбанківських розрахунків і платіжні системи. 5. Модульний контроль.	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Кредитні спілки та проблеми їх роботи в Україні. 2. Міжбанківські кореспондентські відносини. 3. Оцінка сучасного стану роботи страхових компаній та пенсійних фондів в Україні.	4						4
Разом за змістовим модулем 13	10		2		4		4
Усього годин	120	8	24	8	32		48
Блок змістових модулів 2. Державні фінанси							
Змістовий модуль 14. Державні фінанси: сутність, призначення, розвиток, функції							
Заняття 1. Державні фінанси: сутність, призначення, розвиток, функції. 1. Економічна сутність державних фінансів. 2. Історичний розвиток державних фінансів. 3. Призначення і роль фінансів держави в економічному та соціальному розвитку суспільства. 4. Функції та завдання державних фінансів.	2	2					
Заняття 2. Державні фінанси: їх функції, призначення і роль. 1. Історичні передумови формування державних фінансів.	4				4		

1	2	3	4	5	6	7	8
2. Теоретичні основи державних фінансів, їх завдання.							
Самостійне вивчення: 1. Фінанси як економічна наука. 2. Фінансова система та її елементи.	4						4
Разом за змістовим модулем 14	10	2			4		4
Змістовий модуль 15. Система державних фінансів та державна фінансова політика							
Заняття 1. Система державних фінансів та державна фінансова політика. 1. Склад і структура системи державних фінансів в Україні. 2. Елементи державних фінансів. 3. Зміст та завдання фінансової політики держави.	4		4				
Заняття 2. Характеристика елементів державних фінансів України. 1. Бюджет і бюджетний устрій України. 2. Державний бюджет України. 3. Місцеві бюджети. 4. Податки и системі державних фінансів.	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Механізм розгляду та затвердження державного та місцевих бюджетів. 2. Взаємозв'язок між окремими сферами та ланками системи державних фінансів.	4						4
Разом за змістовим модулем 15	12		4		4		4
Змістовий модуль 16. Фінансування бюджетних організацій і установ							
Заняття 1. Теоретичні засади фінансування бюджетних організацій і установ. 1. Кошторис доходів і видатків – форма бюджетного фінансування. 2. Бюджетне інвестування. 3. Державні міжбюджетні трансферти.	2	2					
Заняття 2. Фінансування бюджетної сфери України. 1. Фінансове забезпечення виконання основних функцій держави з управління, охорони правопорядку, оборони. 2. Система фінансування видатків на охорону здоров'я. 3. Фінансове забезпечення освіти, науки і культури. 4. Видатки бюджетів на розвиток економіки.	4		4				
Заняття 3. Сучасний стан та тенденції фінансування бюджетної сфери України.	4				4		

1	2	3	4	5	6	7	8
1. Бюджетне інвестування в Україні. 2. Сучасний стан фінансового забезпечення виконання основних функцій держави з управління, охорони правопорядку, оборони. 3. Фінансування видатків на охорону здоров'я. 4. Фінансове забезпечення освіти, науки і культури. 5. Видатки бюджетів на розвиток економіки.							
Самостійне вивчення: 1. Передумови функціонування механізму видатків на розвиток економіки 2. Функції бюджетних інвестицій.	4						4
Разом за змістовим модулем 16	14	2	4		4		4
Змістовий модуль 17. Система фінансового забезпечення соціальних гарантій громадян України							
Заняття 1. Соціальна політика, соціальне та пенсійне забезпечення. 1. Соціальна політика, її вектори та вплив на систему державних фінансів. 2. Сутність соціального захисту, його форми і методи. 3. Державне соціальне та пенсійне страхування в Україні.	2	2					
Заняття 2. Система фінансового забезпечення соціальних гарантій громадян України. 1. Економічна характеристика пенсійної системи України. 2. Фонди пенсійного забезпечення в Україні. 3. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. 4. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. 5. Фонд соціального страхування від нещасних випадків.	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Методичні підходи у формуванні системи соціального захисту. 2. Сучасні моделі соціального та пенсійного страхування в світі.	6						6
Разом за змістовим модулем 17	12	2			4		6
Змістовий модуль 18. Державний кредит і державний борг							
Заняття 1. Державний кредит і державний борг. 1. Державний кредит як економічна категорія. 2. Державний борг. 3. Обслуговування державного боргу та методи управління.	4		4				

1	2	3	4	5	6	7	8
Заняття 2. Державний кредит і державний борг України: сучасні тенденції. 1. Сучасні тенденції державного кредитування. 2. Аналіз державного боргу України. 3. Обслуговування державного боргу в Україні.	4			4			
Самостійне вивчення: 1. Форми державного кредиту. 2. Джерела погашення державного боргу.	6						6
Разом за змістовим модулем 18	14		4	4			6
Змістовий модуль 19. Державний фінансовий контроль та державне регулювання фінансового ринку							
Заняття 1. Державний фінансовий контроль. 1. Функції і форми державного фінансового контролю. 2. Види і методи фінансового контролю. 3. Державні органи фінансового контролю та їх функції.	4		4				
Заняття 2. Державний фінансовий контроль та державне регулювання фінансового ринку в Україні. 1. Види і методи фінансового контролю. 2. Діяльність державних органів фінансового контролю в Україні. 3. Державне регулювання ринку цінних паперів в Україні.	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Ефективність державного фінансового контролю. 2. Фінансовий ринок – джерело фінансових ресурсів.	6						6
Разом за змістовим модулем 19	14		4		4		6
Змістовий модуль 20. Система управління державними фінансами							
Заняття 1. Система управління державними фінансами. 1. Система управління державними фінансами: поняття, складові, перспективи розвитку 2. Планування та прогнозування в СУДФ 3. Бюджетний облік – основа інформаційно-аналітичного забезпечення СУДФ 4. Державний та незалежний зовнішній фінансовий контроль в СУДФ	4		4				
Заняття 2. Управління державними фінансами в розвинутих країнах світу 1. Еволюція та сучасні риси державних фінансів у розвинутих країнах світу. 2. Особливості формування державних доходів у зарубіжних країнах.	4				4		

1	2	3	4	5	6	7	8
3. Чинники розширення суспільних видатків у країнах з розвинутою економікою. 4. Зарубіжний досвід управління державним боргом. 5. Модульний контроль.							
Самостійне вивчення: 1. Державні закупівлі як елемент СУДФ. Вітчизняний та зарубіжний досвід. 2. Управління ризиками в сфері державних фінансів.	6						6
Разом за змістовим модулем 20	14		4		4		6
Усього годин	90	6	20	4	24		36
Блок змістових модулів 3. Фінанси суб'єктів господарювання							
Змістовий модуль 21. Сутність фінансів та фінансового механізму підприємства. Організація грошових розрахунків підприємств							
Заняття 1. Сутність фінансів та фінансового механізму підприємства. 1. Економічна сутність фінансів підприємств. 2. Фінансові ресурси та джерела їх формування. 3. Фінансова діяльність підприємств.	2	2					
Заняття 2. Організація грошових розрахунків підприємств. 1. Сутність грошового обороту та сфери застосування готівкових та безготівкових розрахунків. 2. Рахунки підприємств. 3. Характеристика форм безготівкових розрахунків.	2				2		
Заняття 3. Оцінка грошових потоків на підприємстві. 1. Оцінка вартості грошей в часі. 2. Майбутня і теперішня вартість грошових потоків.	4			4			
Самостійне вивчення: 1. Види платіжних документів. 2. Поняття та види грошових потоків підприємства.	4						4
Разом за змістовим модулем 21	12	2		4	2		4
Змістовий модуль 22. Активи підприємства							
Заняття 1. Активи підприємства. 1. Суть, призначення і структура активів підприємства. 2. Оборотні активи підприємства.	2	2					
Заняття 2. Активи підприємства.	4			4			

1	2	3	4	5	6	7	8
1. Оцінка вартості активів підприємства. 2. Нормування оборотних активів та ефективність їх використання.							
Самостійне вивчення: 1. Оцінка нематеріальних активів. 2. Амортизація нематеріальних активів. 3. Методи оцінки вартості майна підприємства.	4						4
Разом за змістовим модулем 22	10	2		4			4
Змістовий модуль 23. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства							
Заняття 1. Фінансове забезпечення відтворення основних фондів підприємства. 1. Сутність та оцінка основних засобів. 2. Показники стану, забезпеченості та ефективності використання основних засобів. 3. Капітальні вкладення та амортизація основних засобів.	2		2				
Заняття 2. Оцінка стану, забезпеченості та ефективності використання основних засобів підприємства. 1. Визначення стану та забезпеченості використання основних засобів підприємства. 2. Визначення ефективності використання основних засобів підприємства.	4			4			
Самостійне вивчення: 1. Структура капітальних вкладень підприємства. 2. Бюджетування капітальних вкладень. 3. Фінансовий лізинг як специфічна форма кредитного фінансування відтворення основних фондів підприємства.	4						4
Разом за змістовим модулем 23	10		2	4			4
Змістовий модуль 24. Фінансові ресурси підприємства							
Заняття 1. Фінансові ресурси підприємства. 1. Фінансові ресурси підприємства та джерела їх формування. 2. Формування і розподіл прибутку.	2	2					
Заняття 2. Фінансові ресурси підприємства. 1. Оцінка вартості капіталу підприємства. 2. Прибуток як важливий показник фінансових результатів.	4			4			
Самостійне вивчення:	4						4

1	2	3	4	5	6	7	8
1. Поняття структури капіталу підприємства. 2. Середньозважена вартість капіталу підприємства.							
Разом за змістовим модулем 24	10	2		4			4
Змістовий модуль 25. Система оподаткування підприємств							
Заняття 1. Система оподаткування підприємств. 1. Система оподаткування підприємств, її функції та призначення. 2. Загальнодержавні податки. 3. Місцеві податки та збори.	2		2				
Заняття 2. Система оподаткування підприємств. 1. Прямі податки та збори. 2. Непрямі податки.	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Податкові платежі підприємства та їх класифікація. 2. Податок на прибуток підприємств.	4						4
Разом за змістовим модулем 25	10		2		4		4
Змістовий модуль 26. Кредитування підприємства							
Заняття 1. Кредитування підприємства. 1. Основи кредитування підприємства. 2. Банківське кредитування підприємства. 3. Небанківське кредитування підприємства.	4		4				
Самостійне вивчення: 1. Позичковий процент: фактори, що обумовлюють його розмір. 2. Кредитний договір, сутність і порядок його укладання. 3. Сутність і принципи організації вексельного обігу.	4						4
Разом за змістовим модулем 26	8		4				4
Змістовий модуль 27. Фінансовий стан підприємства та його оцінка							
Заняття 1. Фінансовий стан підприємства та його оцінка. 1. Основні прийоми оцінки фінансового стану підприємства. 2. Критерії і принципи оцінювання фінансового стану підприємства.	2		2				
Заняття 2. Фінансовий стан підприємства та його оцінка. 1. Вертикальний та горизонтальний аналіз балансу підприємства. 2. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.	4			4			
Самостійне вивчення: 1. Основні користувачі інформації щодо рівня фінансового стану	4						4

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8
Заняття 1. Система міжнародних фінансів. 1. Предмет вивчення науки про міжнародні фінанси. 2. Система міжнародних фінансів та її функції. 3. Суб'єкти міжнародних фінансів.	2	2					
Заняття 2. Глобалізація світового фінансового середовища. 1. Сутність, виміри та форми прояву фінансової глобалізації. 2. Наслідки фінансової глобалізації. 3. Світові фінансові кризи.	2				2		
Самостійне вивчення: 1. Міжнародні фінанси у сучасному світовому господарстві. 2. Міжнародна фінансова політика.	2						2
Разом за змістовим модулем 30	6	2			2		2
Змістовий модуль 31. Заборгованість у системі міжнародних фінансів. Світова валютна система							
Заняття 1. Заборгованість у системі міжнародних фінансів. 1. Сутність, структура і наслідки існування зовнішнього боргу. 2. Показники вимірювання зовнішнього боргу. 3. Реструктуризація зовнішнього боргу в системі методів управління зовнішнім боргом.	2		2				
Заняття 2. Світова валютна система та етапи її еволюції. 1. Елементи валютно-фінансової системи. 2. Етапи формування світової валютної системи. 3. Європейська валютна система. 4. Валютний курс та чинники, що на нього впливають.	2	2					
Заняття 3. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу. 1. Валютно-фінансова конвергенція як передумова створення Європейського Союзу. 2. Монетарні і фінансові аспекти інтеграції в межах Європейського валютного союзу. 3. Роль євро у міжнародній валютно-фінансовій системі.	2				2		
Самостійне вивчення: 1. Характеристика Лондонського і Паризького клубів кредиторів. 2. Етапи світової валютної кризи. 3. Структура європейської системи центральних банків.	4						4
Разом за змістовим модулем 31	10	2	2		2		4

1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 32. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади							
Заняття 1. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади. 1. Економічні основи міжнародних розрахунків та їх організаційні засади. 2. Типи, види та форми міжнародних розрахунків.	2		2				
Заняття 2. Форми міжнародних розрахунків 1. Недокументарні форми міжнародних розрахунків. 2. Документарні форми міжнародних розрахунків.	2			2			
Самостійне вивчення: 1. Система міжбанківських комунікацій СБІФТ. 2. Валютні кліринги та їх форми.	2						2
Разом за змістовим модулем 32	6		2	2			2
Змістовий модуль 33. Платіжний баланс. Україна у світовому фінансовому середовищі							
Заняття 1. Платіжний баланс та методика його складання і аналізу. 1. Платіжний баланс як інструмент міжнародно-фінансового аналізу. 2. Методичні підходи МВФ до формування платіжного балансу. 3. Організаційні основи складання платіжного балансу України.	2		2				
Заняття 2. Україна у світовому фінансовому середовищі 1. Платіжний баланс України на сучасному етапі розвитку. 2. Зовнішній борг України та його структура. 3. Динаміка валютного курсу гривні. 4. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.	4			4			
Самостійне вивчення: 1. Історія виникнення та розвиток платіжного балансу 2. Аналіз основних показників платіжних балансів провідних країн світу. 3. Міжнародні резерви України.	2						2
Разом за змістовим модулем 33	8		2	4			2
Змістовий модуль 34. Світовий фінансовий ринок та його структура							
Заняття 1. Світовий фінансовий ринок та його структура. 1. Фінансові ресурси світового господарства та механізм їх перерозподілу. 2. Міжнародні фінансові активи та їх властивості. 3. Міжнародні валютно-фінансові потоки. 4. Світовий фінансовий ринок: сутність і структура. Моделі фінансового ринку.	2	2					

1	2	3	4	5	6	7	8
Заняття 2. Світовий фінансовий ринок та його структура. 1. Особливості державного регулювання фінансового ринку. 2. Офшорні банківські центри. 3. Міжнародні фінансові центри.	2				2		
Самостійне вивчення: 1. Учасники світового фінансового ринку. 2. Етапи розвитку міжнародного фінансового центру.	4						4
Разом за змістовим модулем 34	8	2			2		4
Змістовий модуль 35. Міжнародний валютний ринок							
Заняття 1. Валютні ринки та валютні операції. 1. Поняття, функції та структура валютного ринку. 2. Суб'єкти та види валютних ринків. 3. Поняття і зміст валютних операцій.	2	2					
Заняття 2. Сучасні тенденції та проблеми функціонування міжнародного валютного ринку. 1. Міжнародний валютний ринок FOREX: поняття і причини розвитку. 2. Ринок наявної валюти (спот) і особливості його функціонування. 3. Валютні операції як інструмент валютного ринку.	2				2		
Самостійне вивчення: 1. Класифікація посередників валютного ринку. 2. Поняття валютного свопу і його відмітні особливості.	2						2
Разом за змістовим модулем 35	6	2			2		2
Змістовий модуль 36. Міжнародний фондовий та міжнародний кредитний ринок							
Заняття 1. Міжнародний фондовий ринок. 1. Сутність та значення міжнародного фондового ринку. 2. Регулювання міжнародного ринку цінних паперів. 3. Фондові біржі на світовому фондовому ринку. 4. Світовий ринок акцій.	2		2				
Заняття 2. Міжнародний ринок банківських кредитів. 1. Міжнародний кредит та його форми. 2. Основи організації міжнародного кредитування. 3. Міжнародний лізинг. 4. Міжнародний факторинг та форфейтинг.	2		2				
Заняття 3. Міжнародний фондовий та міжнародний кредитний ринок: стан та	2				2		

1	2	3	4	5	6	7	8
перспективи розвитку. 1. Тенденції розвитку міжнародного фондового ринку. 2. Основні фондові індекси і принципи їх розрахунку. 3. Рейтингова оцінка цінних паперів. 4. Методи кредитного аналізу, контролю та нагляду.							
Самостійне вивчення: 1. Особливості функціонування міжнародного ринку титулів власності. 2. Міжнародний ринок боргових зобов'язань. 3. Фінансові деривативи: основні поняття, фактори розвитку ринку деривативів.	4						4
Разом за змістовим модулем 36	10		4		2		4
Змістовий модуль 37. Міжнародний ринок дорогоцінних металів							
Заняття 1. Міжнародний ринок дорогоцінних металів. 1. Сутність, класифікація та особливості функціонування ринку золота. 2. Характеристика операцій із золотом та особливості проведення «золотих» аукціонів. 3. Ринок банківських металів в Україні.	2		2				
Заняття 2. Сучасні тенденції розвитку міжнародного ринку дорогоцінних металів. 1. Кон'юнктура світового ринку золота на сучасному етапі. 2. Державне регулювання операцій з дорогоцінними металами. 3. Проблеми формування і використання золотовалютних резервів.	2				2		
Самостійне вивчення: 1. Золотий пул (1961 – 1968 р.). 2. Подвійний ринок золота (1968 – 1973 р.), причини і наслідки його ліквідації..	4						4
Разом за змістовим модулем 37	8		2		2		4
Змістовий модуль 38. Фінанси транснаціональних компаній. Міжнародна банківська справа							
Заняття 1. Фінанси транснаціональних компаній. Міжнародна банківська справа. 1. Суть і класифікація ТНК. 2. Фінанси і фінансова політика ТНК. 3. Розвиток міжнародної банківської діяльності.	2		2				
Заняття 2. Особливості фінансування ТНК і розвитку міжнародної банківської	2				2		

1	2	3	4	5	6	7	8
справи. 1. Джерела фінансування ТНК. 2. Сучасні тенденції в міжнародній банківській справі. 3. Банківська система України на тлі міжнародних тенденцій.							
Самостійне вивчення: 1. Вимоги до капіталу. 2. Врахування ризику та ліквідності. 3. Корпоративне управління.	4						4
Разом за змістовим модулем 38.	8		2		2		4
Змістовий модуль 39. Особливості міжнародного оподаткування та страхування							
Заняття 1. Міжнародне оподаткування та страхування. 1. Сутність та еволюція податкових систем світу. 2. Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування. 3. Міжнародний страховий ринок.	2		2				
Заняття 2. Особливості міжнародного оподаткування та страхування. 1. Міжнародні податкові відносини і уникнення подвійного оподаткування. 2. Місце і роль страхування в інвестиційному процесі. 3. Вплив глобалізації на національні податкові системи. 4. Міжнародне регулювання страхової діяльності..	2				2		
Самостійне вивчення: 1. Міжнародна податкова координація. 2. Еволюція страхування, страхові операції і інвестиційний потенціал страхової галузі.	4						4
Разом за змістовим модулем 39	8		2		2		4
Змістовий модуль 40. Міжнародний фінансовий менеджмент. Міжнародні фінансові організації в системі глобальних фінансів							
Заняття 1. Основи міжнародного фінансового менеджменту. 1. Міжнародний фінансовий менеджмент та його функції. 2. Ризики в діяльності міжнародних фірм та заходи їх регулювання. 3. Міжнародна диверсифікація портфелів.	2	2					
Заняття 2. Міжнародні фінансові організації в системі глобальних фінансів. 1. Причини виникнення та мета діяльності міжнародних фінансових організацій. 2. Функції та операції міжнародних фінансових організацій.	2		2				

1	2	3	4	5	6	7	8
3. Загальносвітові фінансові організації.							
Заняття 3. Місце міжнародні фінансових організацій в управлінні міжнародними фінансами. 1. Сучасний інструментарій міжнародного фінансового менеджменту. 2. Діяльність загальносвітових міжнародних фінансових організацій. 3. Діяльність європейських міжнародних фінансових організацій. 4. Модульний контроль	4				4		
Самостійне вивчення: 1. Участь України в міжнародних фінансових організаціях. 2. Діяльність міжнародних фінансових організацій в Україні.	4						4
Разом за змістовим модулем 40	12	2	2		4		4
Усього годин	90	10	18	6	20		36
Екзамен							
Усього за дисципліну	390	32	74	46	82		156

5. Самостійна робота.

Перелік питань, які здобувач повинен вивчити самостійно (з рекомендованою літературою)

1. Електронні гроші.
2. Фінансове посередництво на грошовому ринку України.
3. Грошові системи різних країн світу.
4. Фінансова система як об'єкт управління.
5. Зв'язок фінансів населення з іншими складовими фінансової системи.
6. Застава майна як один із способів забезпечення банківського кредиту.
7. Стан та розвиток кредитних відносин в Україні.
8. Первинний та вторинний ринок цінних паперів.
9. Роль держави в організації роботи НБУ.
10. Оцінка сучасного стану роботи страхових компаній та пенсійних фондів в Україні.
11. Механізм розгляду та затвердження державного та місцевих бюджетів.
12. Сучасні моделі соціального та пенсійного страхування в світі.
13. Форми державного кредиту.
14. Ефективність державного фінансового контролю.
15. Управління ризиками в сфері державних фінансів.
16. Види платіжних документів.
17. Оцінка нематеріальних активів.
18. Фінансовий лізинг як специфічна форма кредитного фінансування відтворення основних фондів підприємства.
19. Середньозважена вартість капіталу підприємства.
20. Кредитний договір, сутність і порядок його укладання.
21. Методичні підходи до інтегрованої оцінки фінансового стану підприємства.
22. Зміст та вимоги до розробки бізнес-плану санації.
23. Міжнародні фінанси у сучасному світовому господарстві.
24. Система міжбанківських комунікацій СБІФТ.
25. Міжнародні резерви України.
26. Етапи розвитку міжнародного фінансового центру.
27. Фінансові деривативи: основні поняття, фактори розвитку ринку деривативів.
28. Врахування ризику та ліквідності.
29. Корпоративне управління.
30. Участь України в міжнародних фінансових організаціях.

Вказівки до самостійної роботи.

При відпрацюванні питань, що виносяться на самостійну роботу, суб'єкти навчання мають змогу і повинні використовувати у повній мірі можливості системи дистанційного навчання (доступ до ресурсу: sdn.ivc.com).

Зміст самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання:

Зміст і сенс самостійної роботи здобувачів полягає у засвоєнні методів та прийомів технології учіння, які включають питання організації робочого часу,

психофізіології розумової праці тощо, спрямовані на підвищення ефективності наукових досліджень у визначеній предметній галузі.

6. Політика курсу та оцінювання.

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Презентації та доповіді мають бути авторськими, оригінальними.

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів у формі усного опитування, що дає можливість сформулювати соціальні навички, письмового оцінювання та тестування. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

Загальні критерії оцінок:

«відмінно» – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«добре» – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«задовільно» – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.

«незадовільно» – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини

навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Рівень засвоєння матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, перевіряється під час семінарських та практичних занять. Окремі питання можуть включатися у завдання для проведення модульних контрольних робіт та екзамену.

Рубіжний контроль відбувається у вигляді письмових робіт в кінці вивчення блоків змістових модулів. Письмові роботи оцінюються за критеріями, що наведені вище.

У разі отримання здобувачем вищої освіти незадовільної оцінки за модульний контроль або у разі відсутності під час проведення модульного контролю, він має право скласти його (перескласти не більше двох разів) протягом поточного семестру у термін, визначений викладачем, або у апеляційний тиждень.

Метою екзамену є контроль сформованості компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Екзамен передбачає усну відповідь на питання білету та проходить у формі співбесіди. Максимальна кількість балів – 100 балів.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни не виставляється, якщо не виконані усі види робіт та завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Підсумкова оцінка формується через розподіл балів між поточним контролем та екзаменом у співвідношенні 60 % - результати поточного контролю і 40 % - результати екзамену.

Підвищувати підсумкову оцінку за результатами перескладання дисципліни дозволяється тільки на 1 бал за національною шкалою.

Перескладати оцінку підсумкового контролю за дисципліну з метою її підвищення можна не більше двох разів. Перший раз перездають викладачеві, другий – комісії у тому випадку, якщо здобувач не згоден з попередньою оцінкою. Склад комісії визначає завідувач кафедри.

Якщо за результатами перескладання здобувач отримав оцінку «незадовільно», то його не допускають до подальшого перескладання. Він повинен вивчити дисципліну у наступному семестрі, про що складає рапорт (заяву). Прохання здобувача розглядається на засіданні факультету. У разі позитивного рішення висновки передаються секретарю Вченої ради. Термін вивчення дисципліни визначається індивідуальним навчальним планом. План затверджує завідувач кафедри. Здобувач дисципліну вивчає самостійно, після чого складає повторний екзамен. У разі незадовільного результату перескладання розглядається питання про його відрухання.

Підвищити підсумкову оцінку викладач може за особливі показники у вивченні навчальної дисципліни. Ними можуть бути активна робота на семінарах (якісні виступи, доповіді, повідомлення), опрацювання та використання додаткової літератури, дострокове якісне оформлення індивідуального завдання (контрольної роботи), робота у науковому товаристві слухачів (курсантів, студентів) за темою даної дисципліни тощо.

8. Рекомендована література.

Базова

1. Гончаренко Н.Г. Гроші та кредит : навчальний посібник.- Харків : Акад. ВВ МВСУ, 2013. 289 с.
2. Гончаренко Н.Г. Гроші та кредит : словник. Харків : Акад. ВВ МВСУ, 2012. 59 с.
3. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та Г 86 ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2011. 589 с.
4. Фінанси : навчальний посібник / О.П. Близнюк та ін. Київ : Знання, 2006. 415 с.

Додаткова

5. Карлін М. І. Державні фінанси України : навчальний посібник Київ : Знання, 2008. 348 с.
6. Міжнародні фінанси : навчальний посібник / І.І. Д'яконова та ін. Київ : КНЕУ, 2013. 548 с.
7. Теорія фінансів : підручник / за ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 576 с.
8. Ткачук І. Г. Державні фінанси : підручник. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015. 510 с.
9. Фінанси : підручник / за ред. Юрія С.І., Федосова В.М. Київ : «Знання», 2008. 611 с.
10. Фінанси підприємств : підручник / А.М. Поддєрьогін та ін. Київ : КНЕУ, 2006. 552 с.
11. Шило В.П., Ільїна С.Б., Барабанова В.В., Криштопа І.І. Фінанси підприємств (за модульною системою навчання) : теоретично-методичний посібник. Київ : Кондор, 2011. 429 с.
12. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
13. Податковий кодекс України : Закон України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n6946>.
14. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 грудня 2000р. № 2121-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
15. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2473-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
16. Про державне регулювання ринку цінних паперів : Закон України від 30 жовтня 1996 р. №475/96-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-vp#Text>
17. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. № № 679-XIV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>